

Textil v muzeu

podklady pro zkoušku

okruh VI. – Vlákno, základ po
výrobu textilie

Typologie vlákna dle původu

Vlákna jsou základem pro vyhotovení příze, ze které se vyrábí plošné textilie různých druhů.

Původ:

Přírodní – získáno z přírodních zdrojů které pocházejí z živé přírody (organická vlákna) nebo z neživé přírodě (anorganická vlákna)

Organická vlákna - rostlinná
- živočišná

Anorganická vlákna - kovová vlákna
- azbestová vlákna
- skleněná

Syntetický - získáno umělou výrobou zejména díky rozvoji chemického průmyslu

syntetická vlákna - uměle vyrobená

Rostlinná vlákna

Rostlinná vlákna jsou tvořena převážně celulózou (celulóza - glukózový polysacharid, tvoří podstatnou část buněčné stěny). Z rostlinných vláken má největší obsah celulózy bavlna.

Vlastnosti rostlinných vláken – dlouhá, ohebná, nepružná, pevná, dobrá absorpční schopnost, rozložitelná, hořlavá.

Rostlinná vlákna poskytují: len, konopí, kopřiva, bavlna, listy cizokrajných palem,

Živočišná vlákna

Živočišná vlákna se získávají ze zvířecích srstí nebo ze sekretu hmyzu, vhodná pro textilní zpracování. Některé odborné přehledy přiřazují k textilním vláknům také žíně a lidské vlasy. Základním stavebním prvkem jsou bílkoviny.

Vlastnosti živočišných vláken – krátká i dlouhá, ohebná, do určité míry pružná, hřejivá i chladiivá, nesají, nehoří, škvaří se.

Živočišná vlákna získáváme ze: srst zvířati (ovce, kozy, lamy, psi, králíci) nebo sekretů hmyzu (bourec morušový)

Anorganická vlákna

Anorganická vlákna se získávají zvlákněním kovů – tzn. že kov je vytahován v co nejtenčí drátek, který si zachovává pevnost (lehce se nepřetrhne), ale je poddajný a ohebný.

Surovinou pro výrobu jsou: zlato, stříbro, platina, měď, bronz, azbest, sklo

Syntetická vlákna

Syntetická vlákna - uměle vytvořená vlákna měla nahrazovat ta přírodní. Nové, vynikající vlastnosti – pevnost, snadná zpracovatelnost, lehká údržba, dlouhá životnost však jen stěží vyvážily řadu výrazných nedostatků – neprodyšnost, nízkou savost, žmolkování a tvorbu elektrostatického náboje, přilnavost na tělo či jiné textilie, absorpci pachů, atd.

Názvy vybraných syntetických vláken: viskóza , silon, nylon, akryl, polyester, polyamid

Surovinou pro jejich výrobu jsou různé chemické sloučeniny